

Wojenne losy pilota z Czarnowca

Category: Historia

written by Marek | 22 grudnia 2024

Wojenne losy pilota z Czarnowca

GDY BRYTYJCZYCY ZBOMBARDOWALI OBÓZ Z POLSKIMI JEŃCAMI

27 WRZEŚNIA 1944

141 POLAKÓW ZGINEŁO 80 LAT TEMU W ALIANKIM NALOCIE NA OBÓZ JENIECKI VI B DÖSSEL

1944-Dössel(7) - fb/historiajakieniezna

To była jedna z najtragiczniejszych pomyłek w drugiej wojnie światowej.

Osiemdziesiąt lat temu nalot brytyjskiego lotnictwa zrzucił bomby na obóz jeniecki Oflag VI B Dössel (dziś to miejsce znajduje się pod Warburgiem w Nadrenii Północnej-Westfalii). Zginęło 90 (!) polskich oficerów.

Wśród zabitych lotnik z Czarnowca...

O tym wydarzeniu ciężko znaleźć informacje choćby w brytyjskim Imperial War Museum... Pamiątki ocalałych przechowuje dziś Centralne Muzeum Jeńców Wojennych

..."Baraki zamieszkiwało po 100 oficerów, których odnaleziono bez głów, rąk lub nóg, zgniecionych, poranionych na twarzach. W sali teatralnej

zgromadzono trupy zabitych, którzy leżeli pokotem cała sala trup obok trupa”.

W Oflagu Dössel jeńcy zmagali się z trudnymi warunkami – długimi apelami, zatłoczonymi barakami czy niewystarczającymi racjami żywnościowymi.

27 września 1944 w nocy zdarzyła się tragedia. Bombowce brytyjskie, mając za cel stację kolejową w Nörde, przez pomyłkę zbombardowały obóz, zabijając 90 oficerów. Łącznie w Dössel zginęło 141 jeńców.

Oflag Dössel to nie jedyne miejsce nieszczęśliwe dla wojennej historii polskich jeńców w II wojnie światowej. W 1943 roku doszło tu do jednej z największych ucieczek jeńców. Przez wydrążony w ziemi podkop zbiegło aż 47, z czego tylko 10 udało się przeżyć ucieczkę. 37 złapano i zamordowano w Buchenwaldzie, a część w siedzibie gestapo w Dortmundzie.

Rok później 27 września 1944 dochodzi do omyłkowego nalotu Brytyjczyków. O godzinie 22:00 trwała cisza nocna. Obóz tonął w ciemności, bo słońce skryło się na zachodzie już ponad trzy godziny wcześniej. I to zachodu przyszła hekatomba, która rozegrała się w ciągu zaledwie kilkunastu sekund. Baraki zamykano na noc do godziny 6 rano, obowiązywało zaciemnienie. Do dziś nie wiadomo dlaczego właśnie ten jeden aliancki bombowiec zrzucił ładunek nad obozem.

„Nie miał takich rozkazów, nie miał prawa go potraktować jako cel. Ponoć pomylił go ze stacją kolejową. W relacjach jednego z jeńców, które udostępniło mi muzeum, widnieje informacja, że przy jednym z baraków strażnik nie wygasił lampki karbidowej.”

- administrator fb/historiajakiejnieznacie

1941-Dössel(6) - Kriegsgefangenenlager Oflag VIB in Dössel_Christof Störmer_flickr

„Brytyjski samolot zrzucił tylko trzy bomby i był to wielki pech jeńców, bo jedna trafiła centralnie w przepelniony barak, dwie inne obok kolejnych. Wskutek wybuchów zniszczone zostały baraki mieszkalne 19A, 21 i 22, a kaplica i świetlica obozowa z kantyną. Eksplozje od razu zabiły 90 oficerów...

...Rannych było ponad 300... W sumie w Dössel zginęło 141 jeńców.”

- administrator fb/historiajakiejnieznacie

Rodzina Złotkowskich z Czarnowca

Na naszych łamach pisaliśmy już o tej znanej rodzinie z Czarnowca. Wiktor Złotkowski wywodził się z tego samego domu co Teodor Złotkowski, Teodor Stanisław Złotkowski, Michał Złotkowski i Ryszard Złotkowski – sołtys Czarnowca. Mieszkali na początku wsi jadąc od strony Rzekunia. Obecnie stoi tu dom o numerze 3.

Pisaliśmy tu:

[Święty kamień w polu...](#)

[Świadectwo czeladnika urodzonego w Czarnowcu](#)

[Złotkowski murował, prasa nie odnotowała...](#)

[Złotkowski Ryszard](#)

O tejże rodzinie mamy również krótką, historyczną wzmiankę z 1920 roku: „**3 sierpnia** – I Batalion Pułku Morskiego oraz pododdziały 108 Pułku Ułanów Wojska Polskiego starły się pod Ostrołęką z 18 Dywizją Strzelców Armii Czerwonej. Marynarzy do Ostrołęki przywiózł pociąg pancerny „Mściciel”, który też wziął udział w walkach. Maszynistą tego pociągu był **Dominik Złotkowski** – mieszkaniec Czarnowca.” – wpis ten znajduje się w dziale [KALENDARIUM](#)

To tylko wybrane opowieści o nieistniejącej już w Czarnowcu rodzinie.

Jednego ze Złotkowskich wykształcono na lotnika...

Wiktor Złotkowski latał wodnosamolotem CANT Z-506

CANT Z.506 Airone

CANT Z.506 Airone był trójsilnikowym wodnosamolotem produkowanym przez CANT od 1935 roku. Służył jako samolot transportowy i pocztowy. Wersja wojskowa okazała się jednym z najlepszych wodnosamolotów, jakie kiedykolwiek zbudowano. Pomimo drewnianej konstrukcji był w stanie operować na bardzo wzburzonym morzu. Ź: en.wikipedia.org

W notatkach o Morskim Dywizjonie Lotniczym znajdujemy taki wpis:

1 Polska Morska Eskadra Bombowa we Włoszech

30 sierpnia 1939 kpt. mar. pil. Antoni Wacłęga przekazał obowiązki dowódcy II eskadry liniowej kpt. mar. obs. Marianowi Janczewskiemu i tego samego dnia wieczorem, razem z pięcioma podoficerami, wyjechał koleją do Warszawy. Następnego dnia w Kierownictwie Marynarki Wojennej otrzymał zadanie opracowania powrotnego lotu wodnosamolotem Cant z Włoch do Polski. 3 września razem kmdr. por. inż. Tadeuszem Kinelem, **kpt. mar. obs. Wiktorem Złotkowskim** i inż. Wędrychowskim udał się do Parczewa z zadaniem przygotowania bazy dla **wodnosamolotów Cant** na pobliskim jeziorze Siemień. 5 września razem z podległymi podoficerami wyleciał samolotem PLL LOT z lotniska polowego pod Warszawą do Budapesztu. Następnego dnia wyjechał koleją do Włoch. 7 września przybył do Monfalcone, gdzie zameldował się u przewodniczącego Komisji odbiorczej wodnosamolotów kpt. mar. pil. Feliksa Baczyńskiego. W tym samym miesiącu z rozkazu attaché wojskowego w Rzymie, płk dypl. Mariana Romeyki z członków Komisji odbiorczej wodnosamolotów i grupy kapitana Wacłęgi została utworzona 1 Polska Morska Eskadra Bombowa. Na

stanowisko dowódcy eskadry wyznaczony został kapitan Baczyński. Po 18 października eskadra przeniosła się do Grignano k. Triestu. W tym czasie z rozkazu płk. Romeyki do eskadry wcielonych zostało 16 podoficerów lotnictwa, którzy ewakuowali się z obozów na Węgrzech. W czasie pobytu w Grignano personel eskadry szkolił się oraz **rozpoczął naukę języka angielskiego**. 10 stycznia 1940 eskadra wyjechała przez Francję do Anglii. 14 stycznia przybyła do Londynu. 7 stycznia 1940 w Grignano w ewidencji eskadry znajdowało się 5 oficerów, 7 podoficerów marynarki oraz 16 majstrów wojskowych.

ź: pl.wikipedia.org/wiki/Morski_Dywizjon_Lotniczy

Złotkowski urodził się w Czarnowcu 23 marca

Wiktor Złotkowski urodzony w Czarnowcu 24.03.1904 r. *(choć z aktu chrztu wynika, że 23 marca!)*

Absolwent Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs. (podporucznik obserwator) 15 sierpnia 1929 r. Po promocji został przydzielony do Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku. Z braku samolotów brał udział w walkach na ziemi w obronie Helu we wrześniu 1939 r. Po kapitulacji garnizonu helskiego został wzięty do niewoli. Awansował do stopnia kapitana.

Wiktor otrzymał przydział wojskowy jako pilot lotnictwa do Lotnictwa Marynarki Wojennej.

Więziony od 1940 r. w Oflag VI B Dössel (Doessel) – niemieckim obozie jenieckim dla oficerów jeńców w Nadrenii Północnej-Westfalii. Obóz powstał w 1940 r., 5 km na południowy zachód od Dössel (dzisiaj część miasta Warburg).

Początkowo trafiali tam brytyjscy i francuscy oficerowie, jednak pod koniec 1942 roku zostali przeniesieni, a do oflagu sprowadzono niemal dwa i pół tysiąca polskich oficerów, w tym 200 szeregowych, między innymi z

jenieckiego obozu specjalnego w Colditz, a także wydanych przez Rumunię.

Wiktor Złotkowski, pojmany przez Niemców, zginął jako jeńiec w Dössel (Niemcy) – 27.09.1944 r.

KARTY HISTORII CZARNOWCA

ZŁOTKOWSKI WIKTOR - UR

А 94. Состоялось во деревне Рзекунь двадцать седьмого Марта, девятнадцатого
тысяча девятисотого года, в одиннадцатом часу утра. При
свидетельстве Михаила Злотковского / Michal Zlotkowski / каменщика жи-
тели деревни Рзекунь, сына треста, отсюда отсюда, в присутствии
Станислава Дробницкого тридцати шести лет и Антония Левицкого со-
рочка воеводы отсюда отсюда, присяжных жителей деревни
Рзекунь и представил Нави мещанина из деревни Рзекунь, что
он родился в деревне Рзекунь одиннадцатого, двадцать седьмого
Марта текущего года в одиннадцатом часу утра от закон-
ной жены Софьи урожденной Шостакевич / Sofia z Szostakiewicz-
skich / двадцати шести лет отсюда отсюда. Мещанину тому при крещении
совершенном священником Ксендзом Модыльским / Ks. Modylski /
именным Виктором, а родителями Нави Виктора / Nawi Viktora /
и Владыслава женою Нави Владыслави-
цей и свидетелем народным протоиереем Нави протоиереем
Патриархом Трихода Виктором / Patriarcha Trihoda Viktorom /
и протоиереем Нави протоиереем.

Czarnowiec

94/1904

Działo się we wsi Rzekuń dnia 27 marca /9 kwietnia 1904 roku o godzinie jedenastej rano. Stawił się Michał Złotkowski murarz zamieszkały we wsi Czarnowcu lat 43 w obecności Stanisława Dróbnicy lat 36 i Antoniego Lewickiego, lat 38, rolników zamieszkałych we wsi Czarnowiec i okazał Nam dziecię płci męskiej, mówiąc, że urodziło w Czarnowcu 11/23 marca tego roku o jedenastej wieczorem z prawnej jego małżonki Zofii z Szostakiewiczów, lat 26. Dziecięciu temu na chrzcie świętym dzisiaj odbytym przez ks. Ludwika Łukaszewicza nadano imię Wiktor, a rodzicami jego chrzestnymi byli Piotr Szostakiewicz i Władysława jego żona. Akt ten zgłaszającemu i świadkom niepiśmiennym przeczytany, przez nas tylko podpisany. Administrator Parafii Rzekuń utrzymujący akty stanu cywilnego. Ks. Stanisław Żebrowski

Skan: Archiwum Państwowe Warszawa-Pułtusk,
Tłumaczenie: Marta Wojciechowska, Myszyniec
Czarnowiec.pl Marek Karczewski, 22 grudnia 2024

Akt chrztu Wiktora Złotkowskiego - tłumaczenie Marta Wojciechowska

British Zone Division
922 I.T.S. Offices
Goettingen, Merkelstr. 3

Die Liste ist nach Nationalitäten getrennt zu führen, jede Nation auf besonderem Bogen.

Imię i nazwisko	geb. im	Nationalität	gest. im	Storbekräftigung	Standesamt
		in	Reg.	gest. in	Reg. Wo.
Brasieński	17.3.1912	Polen	27.9.1944	SG 59/44	Düsel
Brasieński	Warszawa	"	27.9.1944	SG 59/44	"
Jaślicka	30.6.1900	"	27.9.1944	SG 60/44	"
Kesimierski	Stambulow	"	Düsel		
Kasprzak	22.5.1909	"	27.9.1944	SG 62/44	"
Policki	Terebin	"	Düsel		
Makowski	1.4.1914	"	27.9.1944	SG 62/44	"
Bazyli	Piliki	"	Düsel		
Maj	28.2.1914	"	27.9.1944	SG 63/44	"
Policki	Peteraburg	"	Düsel		
Kunzelewski	27.2.1905	"	27.9.1944	SG 64/44	"
Anton	Minak	"	Düsel		
Korzeniowski	8.10.1887	"	1.10.1944	SG 65/44	"
Jan	Kolomoja	"	27.9.1944	SG 66/44	"
Janita	26.10.1900	"	27.9.1944	SG 66/44	"
Klemens	Bierkowo	"	Düsel		
Gryszan	18.7.1909	"	27.9.1944	SG 67/44	"
Witold	Wilna	"	Düsel		
Szucha	19.12.1901	"	27.9.1944	SG 68/44	"
Viktor	Jawornno	"	Düsel		
Karebicki	10.4.1893	"	27.9.1944	SG 69/44	"
Stanisław	Kielce	"	Düsel		
Frąckiewicz	22.1.1908	"	27.9.1944	SG 70/44	"
Bolesław	Luton	"	Düsel		
Ryk	29.1.1913	"	27.9.1944	SG 71/44	"
Kesimierski	Litmanstadt	"	Düsel		
Ortowski	13.4.1924	"	27.9.1944	SG 72/44	"
Zenisław	Brzeszany	"	Düsel		
Kotodziejewski	11.10.1901	"	27.9.1944	SG 73/44	"
Emilian	Karniewo	"	Düsel		
Michałewski	25.6.1893	"	27.9.1944	SG 74/44	"
Tadeusz	Zelazkows	"	Düsel		
Wlodek	3.5.1898	"	27.9.1944	SG 75/44	"
Stanisław	Gasztonow	"	Düsel		
Krawczewski	27.4.1913	"	27.9.1944	SG 76/44	"
Szymon	Radomsko	"	Düsel		
Krawczewski	26.12.1889	"	27.9.1944	SG 77/44	"
Michalski	Warschau	"	Düsel		
Michalski	24.3.1904	"	27.9.1944	SG 78/44	"
Viktor	Chaussevie	"	Düsel		
Szomanek	2.3.1898	"	27.9.1944	SG 79/44	"
Stanisław	Warschau	"	Düsel		
Helinski	24.6.1913	"	27.9.1944	SG 80/44	"
Edward	Radomyslans	"	Düsel		

ITS 062

15	Imię i nazwisko	geb. an	Nationalität	gest. an	Storbekr.kunde	Standesamt
	Vorname	geb. an	in 1918	gest. in	Reg. No	
Pieta		14.11.1894	Polen	27.9.1944	SG 83/44	Düssel
Franciszek	Gerki			Düssel		
Królakiewicz		9.11.1906		27.9.1944	SG 83/44	"
Stefan	Piotrkow			Düssel		
Włodzisław	Włodzisławski	28.12.1901		27.9.1944	SG 84/44	"
Stanisław	Wiatkowski			Düssel		
Pychowski		7.5.1905		27.9.1944	SG 8/45	"
Jan	Jaroslau			Düssel		
Henryk-Leon	Cernawski (Rum.)	19.6.1900		27.9.1944	SG 9/45	"
Romanowski		16.7.1902		27.9.1944	SG 10/45	"
Marian	Warschau			Düssel		
Wojciech		27.3.1893		27.9.1944	SG 11/45	"
Roman	Jaroslau			Düssel		
Stee		31.3.1902		27.9.1944	SG 12/45	"
Kusiniarz	(nur Prov. Sachsen)			Düssel		
Wojcik		23.9.1913		27.9.1944	SG 13/45	"
Władysław	Kresce			Düssel		
Władzisławi		1.7.1909		27.9.1944	SG 14/45	"
Włodzisław	Selichow			Düssel		
Włodzisław		18.1.1884		27.9.1944	SG 15/45	"
Włodzisław	Włodzisław Gora			Düssel		
Loewert		2.10.1908		27.9.1944	SG 16/45	"
Eugeniusz	Hiesany			Düssel		
Kulwicki		25.9.1915		27.9.1944	SG 17/45	"
Marian	Schildberg			Düssel		
Plesinski		18.7.1908		27.9.1944	SG 18/45	"
Pelike Bogdan	Kamin, Polen			Düssel		
Kulicki		28.12.1901		26.7.1944	SG 19/45	"
Władzisław	Borszczin			Düssel		
Ludwig		27.9.1894		4.6.1944	SG 20/45	"
Karl	Jaroslau			Düssel		
Włodzisławski		Jan 6.7.1907		27.9.1944	SG 21/45	"
Jan	Włodzisławski			Düssel		

Düssel, den 18. Januar 1950
Der Standsbeauftragte:

L.T.S. CARIBBEAN
ON 23 AUG 1951

23 AUG 1951

Gräberliste

Czarnowiec.pl
Masz coś do powiedzenia?

oder dergleichen:

Gemeinde:

Ort:

Näh. Bezeichnung des Friedhofs: _____

Gedächtnis- Seite, Eintragung	Gedächtnis- Seite und Ort	Friedhof- name	Personen- name und Vornamen	Truppenteil	Erfindungs- marke- Nummer	Eintragung	Bemerkungen z. B. Lebens- daten und- Eintragungsort
5581 Kr44s	Gostinje		Zielkowski, Bronislaw			14.-15. 9. 39	geb. 1912
5582 T odesort	Kriegesgefangenen- Lazarett Alten- grabow		Zielkowski, Jan Sohlitz	2e118		7.3. 40	4.11.1915 Skrinken Schwitz
5583 katholischer Friedhof	Gostynia		Zielkowski, Michael			25.9. 39	
5584 Vandsburg auf dem Friedhof Gemeinde	Katharissenberg Sold.		Zietek,			7.9. 39	
5585 Auf dem Friedhof zu	Katz Sold.		Zienbek, Franciszek			6.9. 39	geb. 1911 Wodmiers
5586 Samsonow, an der Leichtstrasse Samsonow- Grabstein, an der dem Gehöls	Sold.		Zielkowski, Ignaz				geb. in Zaklinow Janow Lubelsk
5587 in Bochnia Kameradengrab	Schlitz		Ziurkowski, Paul				
5588 Geysee Ankunft über Gräblage beim Ortspräziser	(Hr. Dep. 68)		Zintek, oder Sold. Zialek				
5589 Friedhof Villingen	Gefreiter		Zlobewski, Jan	24. Inf. Egt. (Pans. Abw.)	5442 Stalag VII B	2.9. 40	14.2.1906 Jesiorany Salachewski
5590 Maria Fried- hof Litmannstadt Grab 1, Linie 3, Quadrat 23			Zloczewski, Gregors			8.11. 39	9.2.1917 Gudawow

Schreibweise Name, Geburts- datum	Begrabungs- ort	Jahres- zahl und Namen	Taufstand	Ermittlungs- nummer- Ordnr.	Tafel-nr.	Bemerkungen z.B. höher Grablage, Grabstein und -ins. Ausgleichend?
8519 Gemeindefriedhof Dörsen bei Haupt- warburg Grab Nr. 19/37		Motkowaki, Viktor Mitte der Kriegsmarine Komm.	Kriegs-	538	27.9. 44	24.3.1964 Garnieria Ostroeka
8522 Freyestad Biederkesheim katholischer Friedhof Grab Nr. 703	Grenzer	Zaleswski, Stefan			11.10. 39	15.8.1998 Kletako
8523 Gemeindefriedhof Heizne	Uffa.	Zmijewski, Jan	Feld Art Regt. 2o	243o IV B	18.3. 44	19.11.1915 Jaktorew
8524 Todesort Lazarrett	Hob.	Zmijewski, Wacław	42. Inf. Regt.		28.8. 4o	4.4.1965
8525 Auf dem Friedhof Pogorsch Sammlergb. XII Sarg Nr. 214	Matrose	Zmuda, Ignatz				gefallen
8526 Wasser-Zentral- friedhof Gruppe BS Reihe 1 Grab 2	Major	Zmundziński, Kamierz	mot. Artl. Rgt.		19.10. 39	1.3.1962 Leuberg
8527 Löss-Doly		Zmundziński, Wiktor			19.9. 39	
8528 ----	Schütze	Zmurko, Josef	Baum K.O.F. 4. Ky. grab Odwoł Dawigrodek			
8529 Friedhof Lenkschütz		Zmylsny, Antoni			12.9. 39	Lazarrett Fel Rotes-Kreuz- Internacie
8529 Kreis Katus Friedhof Oprow	Schütze	Zmyk, Adam	37 P.P.		16.9. 39	
8531 Maria Fried- hof Litzmannstadt Grab 19 Linie 4 Gefr. Quadrat 23		Zochyzski Stanislaw			22.11. 39	4.3.1892 Bludowe
8532 katholischer Friedhof Peters- Uffa. slawen/Rosengrab Grab Nr. 24/1939		Zock, Paul	I.R. 12 Matterie		19.10. 39	23.10.1964 Lubechan Zuhlinits
8533 Maria Fried- hof Litzmannstadt Grab 15 Linie 6	Sold.	Zodowski, Czeslaw			10.5. 4o	8.4.1915 Nowa-Gorka Konis
8534 im Reuze un Kwarantane	Kapital	Zodnik, Michal	I. Pol. Moräki Wojherowo			beraidet af 28. u. 29.9. mehreres

Poniżej wybrane skany dokumentów z Dössel, z Niemieckich archiwów państwowych – spisy zabitych polskich oficerów w dniu 27 września 1944 r.

T R A N S L A T I O N.

Polish P.O.W. Camp
Assembly Centre 32/134
Dössel, Kreis Warburg
B.A.O.R.

Peckelsheim, 18.10.1946.

Lt. Col. LIPKOWSKI
Polish Sub - Section
Allied Liaison Branch
Zonal Executive Offices
100 H.L. C.C.G. (B.E.)

BAD SALLUFLEN
B.A.O.R.

During the night between 19 and 20 of Sept. 1945 in the P.O.W. Oflog VI B, Dössel 47 officers of the Polish army escaped from the camp through a tunnel. Some weeks later the senior officer in the camp, the Polish Brig. Gen. BERBECKI, Leon, received from the German Camp Commander Oberstleutnant (Lt.Col.) BRINKHORN a detailed list of 20 of the escaped officers who had been recaptured after the second attempt to escape and who were to be shot.

Above information is certified by the former German soldier TEGMEIER who gave evidence in the summer of 1945 and testified that the officers were handed over to the Gestapo of Dortmund and were shot there. According to several other informations they were sent to the C/G of Mauthausen and exterminated there.

In September 1945 the former German soldier ZELBER, Leo testified before the British occupation authorities that he was employed as a counter intelligence officer (Abwehr) in Oflog VI B. ZELBER fully supported the statement given by TEGMEIER and admitted that in addition to the 47 officers, 17 more were captured and shot by the Gestapo of Dortmund. Finally he admitted that in connection with this case further 3 more P.O.W. officers from Oflog VI B. i.e.: Lt. Colonel KOWALCZEWSKI, Major PRONASEKO and captain WASILEWSKI were captured as they were suspected of being members of an organisation for the purpose of escaping. They were then transferred to the C/G of Buchenwald where they were exterminated (through hanging). ZELBER maintained categorically that above statement is correct according to his documents as camp counter intelligence officer.

The last information about this case was received from the former German Commander of Oflog VI B. Dössel, Lt. Colonel BRINKHORN, who is now prison director of the prison of Vechta. On 19.9.1946

-2-

two officers from the present camp talked with him and one of them made the minutes which are attached hereto.

As the s/m. Brinkhorn was commander of the camp in the critical time he has a close knowledge of the case which is in contradiction to the International Jurisdiction concerning the murder of the 40 P.O.W. officers.

This case is requested to be brought to the attention of the pertinent authorities for interrogation of Brinkhorn.

Camp Commander:

/ KINKIEWICZ /
Colonel.

1 encl.

Certified true translation of the original document on loan from the British Zone Division.
The original is the property of the Polish Advisory Council, Solingen.

G. Lindgaard,
Tracing Officer
Records Branch ITS
28.02.1950.

Deutsches Rotes Kreuz
Präsidentium
Führungsstab

Rhts.: VII/3 d Bb.
(Bei Beantwortung unbedingt angeben)

Berlin SW 61, den 4. Mai 1942.
Bildschirm 2
Tel.: Sammelnummer 66 54 61
Nachruf: 66 06 56, 66 07 11
Postfachkonto: Berlin 60 70
Telegrammanfrage: Deutschrotes Kreuz

An das
Oberkommando der Wehrmacht
Wehrmachtauskunftsstelle
Ref. Nachlass
B e r l i n W. 30
=====
Hohenstaufenstr. 47-48

Betr.: Nachlässe verstorbener Kriegsgefangener.
Bezug:
Anl.:

Das Deutsche Rote Kreuz übersendet beifolgend

- 1) ✓ 1 Nachlasspäckchen, hier eingegangen vom Reservelazarett
17. F. 18432. *ohne Kom.* Bad Kissingen,
(ohne Kommentar, für wen es bestimmt ist) *Requies*
- 2) ✓ 1 Nachlasspäckchen, hier eingegangen vom Landesschützen.
17. F. 1027. *Requies* Btl. 679 Cloppenburg *Requies*
(ebenfalls ohne jede nähere Bezeichnung *in H. A. 10 28/42*)
- 3) ✓ 1 Nachlasspaket, betreffend den verstorbenen Kriegsge-
17. F. 18757 *ohne Kom.* fangenen Paul V o i t o t, Nr. 28719
hier eingegangen vom *Stabs V A*
zur gefl. weiteren Veranlassung. *F. St. A. 7212/42*

Heil Hitler !
Der Chef des Amtes Auslandsdienst
i. A. *Reitbarth*

*in H. A. 3 folle Nationalität
Entfall Rückfragen beim
Stabs V A.
die Antwort rümpft
nicht des Karfakt rümpfen
muss mit auf genommen.
Ludwig 20/5.42*

Requies
am 24.5.42
Requies

TRANSLATION

Polish P. O. W. Camp

Peckelsheim, 26. 9. 1946.

"D 5 a s e l"

FOURTH RED CROSS
Reading Bureau Agency for Germany

S P E N G E

In answer to your letter no. 4/7 dated 19. 9.46 I beg to inform you as follows:
2nd Lieutenant S T H G, Jan deserted from Oflog VI B Dössel together with 47 friends on 19/20 September 1943.

The fugitives were all re-captured and interned in the camp - among these there was also the 2nd Lieutenant S T H G, Jan - and afterwards they were all taken by Gestapo.

About the fate of the departed, we have only the report compiled and signed by Major ROSENTHAL in which he refers to the letter of Gestapo Dortmund dated 16.10.43 and to the evidence given by the German soldier T o g m o i c r.

In that report concerning 20 army officers (minus 47 who escaped from Oflog VI B.) who were shot "for repeated attempts to escape", figures under no. 9 S T H G, Jan 2nd Lieutenant P. O. W. no. 722 XVIII. C, born 19. 2. 1916 at Schleswig.

Other informations or documents in the case do not exist.

Nothing is known about what happened to the body of a/m person shot, but it is stated that according to practice followed in the camp if anybody organized a break out, he would confide this to his nearest friends, who would be sure to keep such knowledge to themselves. But after the shooting of 2nd Lieutenant S T H G and the others no trace of any property left behind by him or his other friends who fled with him, could be found.

With regard to the address of Major Police KRECHT the undersigned certifies that he reported in 1946.

1st Lieutenant P i o t r o w s k i, Jerzy does not appear in the records of the camp. There are two 2nd Lieutenants of the same name and christian name. One of them was seen in the camp in Sept. 1945 and the other one left in November 1945 for repatriation.

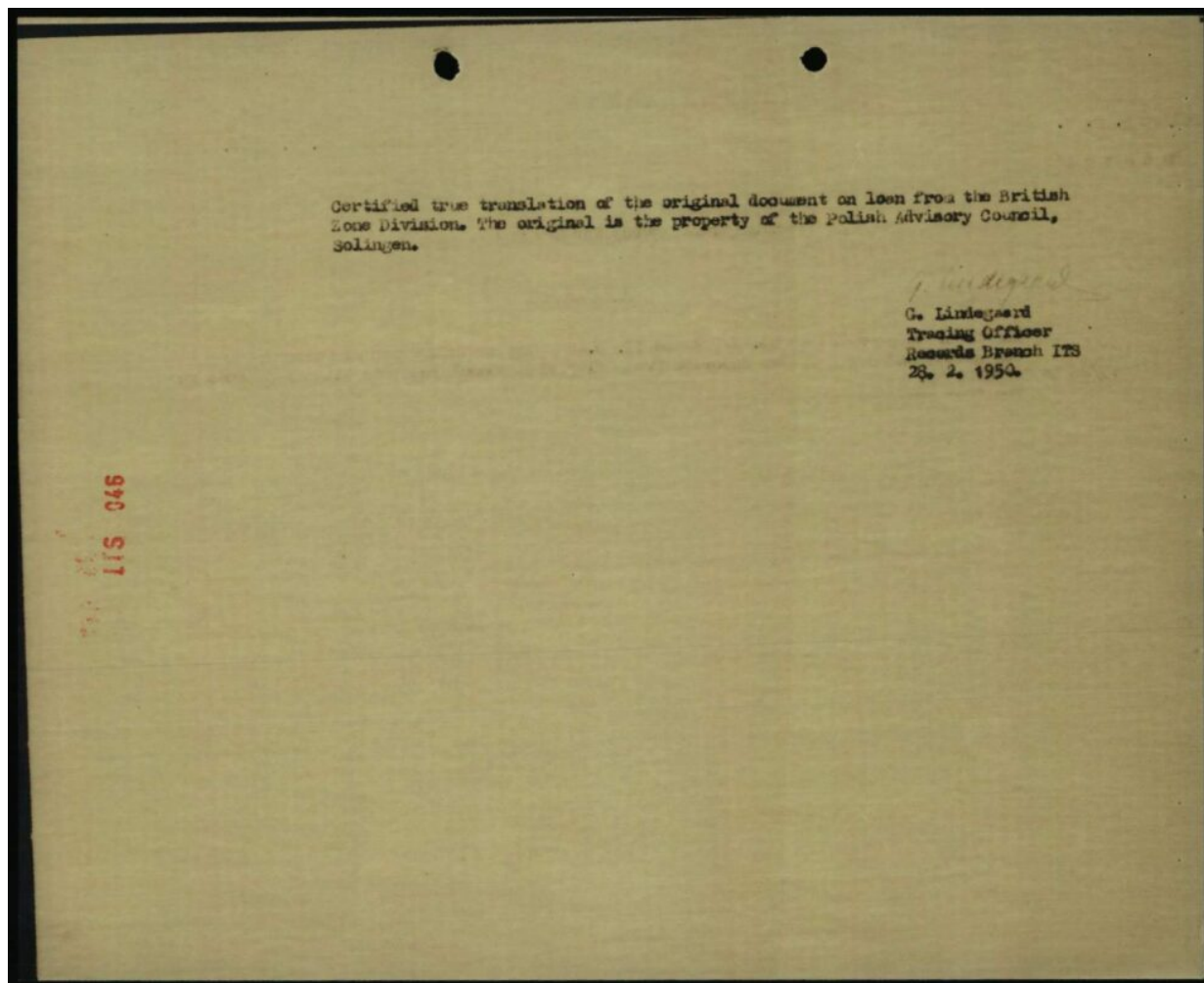
Camp Commander

(A. ROSENTHAL)

Colonel

P. t. O.

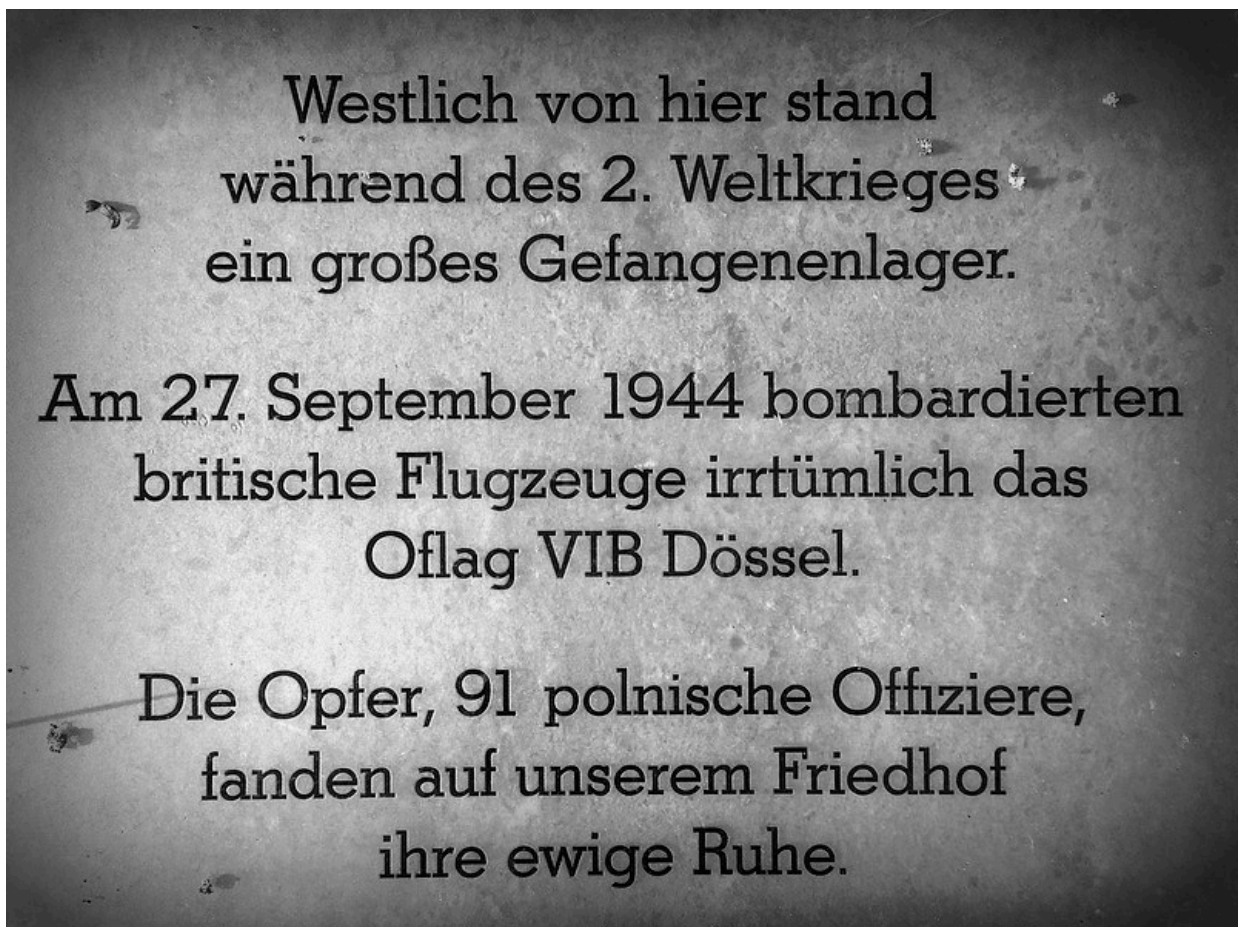
ITS
03

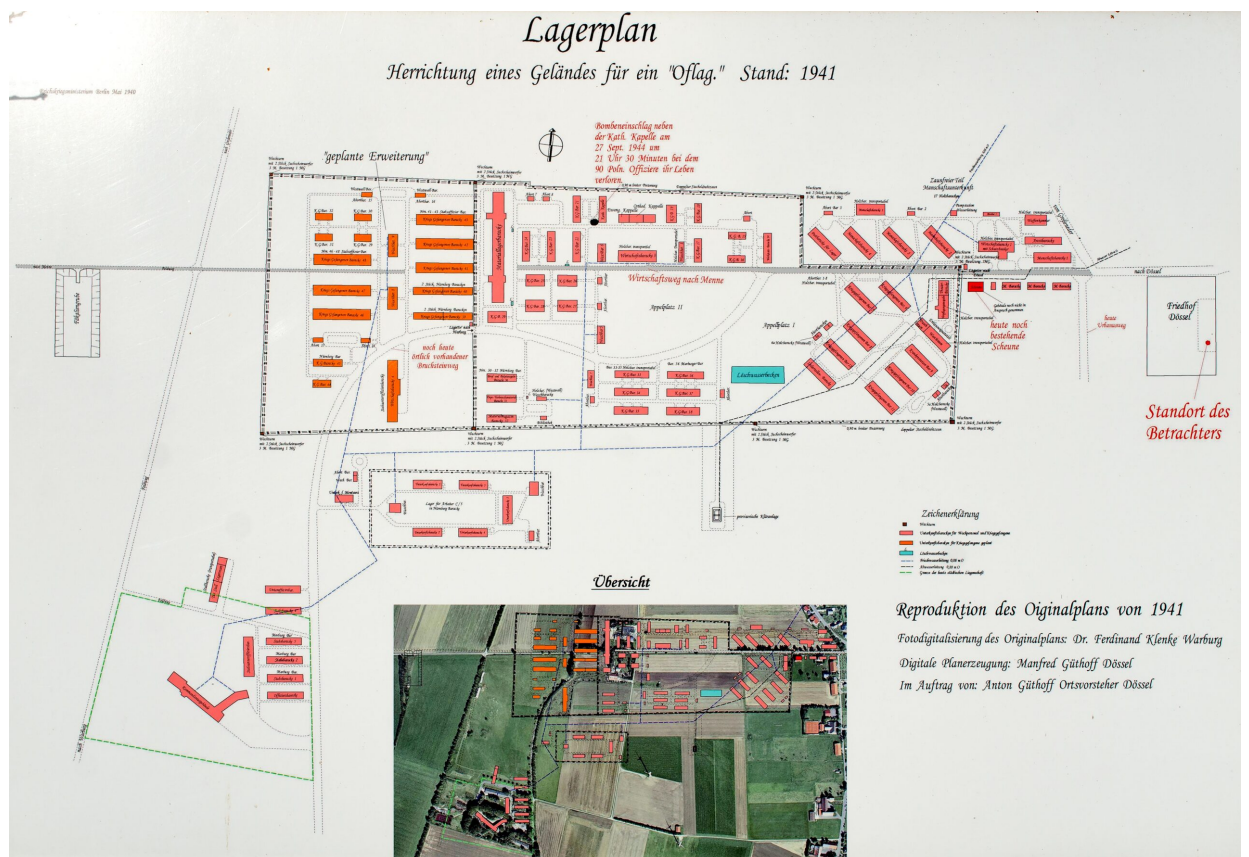
**Ofiary tej tragicznej pomyłki zostały
pochowane na miejscowym cmentarzu.**

2021-Dössel(4) - Pomnik grobu wojennego na cmentarzu w Dössel_Christof Störmer_flickr

2021-Dössel(3) - Tablica pamiątkowa przy wejściu do byłego obozu jenieckiego_Christof Störmer_flickr

2021-Dössel(5) - Plan usytuowania z 1941 r. byłego obozu
jenieckiego_Christof Störmer_flickr

Cmentarz Dössel dziś -2024.06.30, fot: porta-polonica.de

Cmentarz Dössel

[Strona główna](#)[O cmentarzu](#)[Oflag](#)[Spis alfabetyczny](#)[Wspomnienia](#)[Linki](#)[Kontakt](#)

Karta grobu

Zdjęcie z czerwca 2010 roku:

Zdjęcie z kwietnia 2009 roku:

Imię: **Wiktor**

Nazwisko: **Złotkowski**

Dane na tablicy nagrobkowej: **Wiktor Złotkowski**

Stopień: **kpt. mar. pilot**

Numer jeniecki: **538/IX A**

*: **24.03.1904, Czarnowiec**

†: **27.09.1944**

Inne informacje:

[Dodaj informacje](#)

Ze strony: Doessel_oflag-doessel.com

Ze strony: Doessel_oflag-doessel.com

Obóz został oswobodzony przez armię

amerykańską 1 kwietnia 1945 roku.

1945-Dössel(1) - Sygnatura: SPP_FOT_00476, Maj 1945, Dössel, Niemcy. Polscy jeńcy wojenni w Oflagu VI B Dössel, po wyzwoleniu. Fot. NN, Studium Polski Podziemnej w Londynie_fotokarta

**Ciekawostka z ostatniej chwili o Kseni
(20.12.2024)**

Cmentarz Prawosławny na Woli. Fot. Warszawa w Pigułce

O bohaterce z Czarnowca Kseni/Xseni pisaliśmy na naszych łamach wielokrotnie (Ludwika Wyszomirska).

Dziś z opowieści najstarszej mieszkanki Czarnowca, która w latach swojej młodości mieszkała naprzeciwko licznej rodziny Złotkowskich dowiadujemy się o Kseni. Nie o „Kseni” Ludwice Wyszomirskiej ale o Kseni Złotkowskiej urodzonej w Petersburgu, która wyszła za mąż za Wiktora Złotkowskiego. Ksenia (Aksynia lub Oksana) po mężu Złotkowska z domu Czuwarowska była Ukrainką – stąd to imię. Mieszkali z Wiktorem w Warszawie przy ulicy Grochowskiej.

Ksenia Złotkowska była starsza od „Kseni” Wyszomirskiej. Gdy Ludwika Wyszomirska przyjmowała swój pseudonim, z którego jest już znana jako chociażby uczestniczka Powstania Warszawskiego, to Ksenia (Aksynia) Złotkowska z Czuwarowskich była w tym momencie wdową po Wiktorze. Czy inspiracją do przyjęcia pseudonimu przez Ludwikę Wyszomirską mogło być imię wdowy po lotniku z Czarnowca?

Możliwe, że nigdy nie rozwikłamy tej zagadki...

Ksenia Złotkowska została pochowana na Cmentarzu Prawosławnym, na Woli.

Ksenia i Wiktor byli bezdzietni.

Dziękujemy za wiadomości przekazane telefonicznie: Pani Iwonie

Mieszczyńskiej (Złotkowskiej) i Panu Pawłowi Złotkowskiemu.

Poniżej zamieszczamy kilka zdjęć/skanów z 1943 r., z Obozu polskich oficerów w Dössel. Skany pochodzą ze strony Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych

DNIA 14 VI 1943 PO APELU PORAN.
Z OKAZJI ŚWIĘTA :
3 PUŁKU UŁANÓW
5 PUŁKU STRZ. KON.
8 PUŁKU UŁANÓW
I 5 DYONU ART. KONNEJ
ODPRĄWIONA ZOSTANIE W KAPLICY OBOZOWEJ
MSZA ŚWIĘTA ZA DUSZE POŁG-
ŁYCH I ZMARŁYCH ŻOŁNIERZY WYM. ODDZ.
O CZYM ZAWIADAMIAJĄ

OFICEROWIE 3 P. UŁ.
5 P. STRZ. KON.
I 5 DYONU ART. KON.

DÖSSEL/WARBURG, 1943.

Wsk. L. du Riddell
Gen. L. du Riddell

ZDJĘCIA:

1945-Dössel(1) - Sygnatura: SPP_FOT_00476, Maj 1945, Dössel, Niemcy.
Polscy jeńcy wojenni w Oflagu VI B Dössel, po wyzwoleniu. Fot. NN,

Studium Polski Podziemnej w Londynie_fotokarta

1944-Dössel(2) - Bóg się rodzi. Wigilia 1944 - kartka świąteczna. Linoryt, na dole, pośrodku, sygnatura ołówkiem A.D., w prawym dolnym rogu, ołówkiem: Dössel-Warburg 1944_onebird

2021-Dössel(3) - Tablica pamiątkowa przy wejściu do byłego obozu jenieckiego_Christof Störmer_flickr

2021-Dössel(4) - Pomnik grobu wojennego na cmentarzu w Dössel_Christof Störmer_flickr

2021-Dössel(5) - Plan usytuowania z 1941 r. byłego obozu jenieckiego_Christof Störmer_flickr

1941-Dössel(6) - Kriegsgefangenenlager Oflag VIB in Dössel_Christof Störmer_flickr

1944-Dössel(7) - fb/historiajakienieznacie

Marek Karczewski

konsultacje: Jacek Pawłowski

[ALFABETYCZNY INDEKS DZIAŁU HISTORIA](#)